

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJIH DOGAĐAJA U SVETU NAFTI I GASA

31. januar 2014.

BIG OIL STEŽE KAIŠ

STR. 1

[PAD PROFITA, NOVE PRODAJE](#)

[VEĆI CAPEX - A MANJI PROFIT](#)

[U 2014. PRODAJA 19% UDELA?](#)

[NA JESEN + 400.000 BBL/D](#)

[GRČKA TRAŽI NAFTU](#)

[NOVI PRITISCI KUPACA](#)

[NA JESEN OFFSHORE CEVI](#)

[ČEZ: FORMULA ZA MOL](#)

LONDON - Naftne kompanije su pod sve jačim pritiskom deoničara da smanje investicije, piše 26. januara *Financial Times*. List navodi da su poslednjih nekoliko godina svi zapadni naftni velikani uvećali kapitalne troškove (capex), a potom se suočili sa stagnacijom cena nafte što je izazvalo zahteve akcionara da se zarade usmere u veće dividende, umesto nova skupa ulaganja. Shell se posebno izdvojio rastom capex-a sa 27 milijardi u 2007., na 44,3 milijarde dolara u 2013., što je umesto da donese uvećanje, bilo praćeno smanjenjem profita. Shell-ova stopa povraćaja na prosečno utrošen kapital, što je ključno merilo u naftnoj privredi, bila je relativno stabilna na oko 20% od sredine do kasnih 2000-tih, da bi se više nego prepolovila, na 9% u 2013.

godini, navodi Martijn Rats, analitičar Morgan Stanley-a. Istovremeno slobodni novčani tokovi (FCF) kompanije ni blizu ne prate plan rukovodstva da u 2012. generiraju 200 milijardi dolara operativnih slobodnih sredstava u naredne četiri godine, pa se od novog čelnika kompanije Bena Van Beurdena očekuje da u svojoj prvoj prezentaciji u martu objavi odustajanje od nekih strateških ciljeva. Londonski poslovnik međutim navodi da ovaj problem nije samo Shell, jer ni američki kolosi ExxonMobil i Chevron više ne stvaraju dovoljno gotovine da pokriju capex i isplate akcionarima, kaže Robert Kessler iz konsultantske kuće Tudor Pickering Holt. On smatra da će zbog ovoga kompanije u budućnosti biti mnogo selektivnije sa svojim ulaganjima. „Oni će završiti svoje velike kapitalne projekte i potom pustiti da se uvećaju slobodni gotovinski tokovi“, smatra Kessler. FT ovo ilustruje primerom norveškog Statoila koji je već odložio jedan broj naftnih projekata u Severnom i Barentovom moru. Francuski Total je saopštio investorima da će njegov capex dostići vrhunac u 2013., a od 2014. krenuti na dole, dok je i Chevron sa ovu godinu najavio smanjenje ulaganja. Usporavanje investicija praćeno je oslobađanjem kompanija od nekih manje produktivnih poslova. BP je u oktobru rekao da će do kraja 2015. prodati dodatne poslove u vrednosti 10 milijardi dolara, pošto je posle ekološke katastrofe sa platformom Deepwater Horizon u Meksičkom zalivu 2010. već morao da proda aktive u vrednosti 38 mlrd.\$. Kompanija je prošle nedelje saopštila da je prodala svoj udeo u jednom australijskom LNG projektu za 1,14 mlrd.\$. Investitori su na ovo reagovali kupovinom akcija kompanije, koja je od decembra dobila na vrednosti 7,6%, što ukazuje da će se ovaj restriktivni kurs u Big Oil klubu nastaviti i pokazati opravdanim.

**ЖИВОТ НИКАД
НЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ**

Енергија живота

BUSINESS

Big Oil Companies' Big Projects Struggle to Justify Soaring Costs

NJUJORK – Troje iz tzv. Big Oil kluba šest najvećih svetskih internacionalnih naftnih kompanija, američki Exxon Mobil i Chevron i anglo-holandski Royal Dutch Shell utrošili su više od 120 milijardi dolara u 2013. godini radi povećanja svoje proizvodnje nafte i gasa, koliko je otprilike mereno današnjim dolarima, koštalo slanje čoveka na meseci, piše u sredu **Wall Street Journal**. Berzanski dnevnik navodi da rezultati ovih investicija tri giganta ne opravdavaju uložena sredstva, jer je njihova ukupna proizvodnja u međuvremenu smanjena, a neto zarade u 2013. pale u poređenju sa prethodnom godinom.

NJUJORK – ExxonMobil je objavio u četvrtak pad neto profita u 4. kvartalu 2013. (4Q13) od 16%, na 8.35 milijardi dolara, dok je ukupan profit u prošlog godini smanjen čak 27% na godišnjem nivou, na 32,85 milijardi dolara. **WSJ**

LONDON - Royal Dutch Shell objavio je u četvrtak pad neto profita u 2013. od 39 odsto. Zarada pre oporezivanja smanjena je na 16,37 sa 26,71 milijarde dolara iz 2012, navodi kompanija. Shell je ranije ovog meseca šokirao akcionare i tržišta iznevši prvo upozorenje o padu profita u poslednjih 10 godina, zbog, kako navodi, rasta troškova istraživanja i nepovoljnih uslova poslovanja. Neto profit je u tri meseca zaključno sa decembrom (4Q13) čak pao 70% sa 7,4 na 2,2 milijarde dolara iz (4Q12). **Reuters**

HAG - Shell je saopštio da je pristao da proda 23 odsto udela u brazilskom offshore polju Parque das Conchas kompaniji Qatar Petroleum international ua milijardu dolara. Kompanija navodi da će sa preostalim udelom od 50% nastaviti da radi na naftnom polju, koje trenutno proizvodi 50.000 barela dnevno. **WSJ**

HAG - Royal Dutch Shell namerava da proda svoj udeo u američkom naftovodu Hjuston-Houma (Ho-Ho). Shell preko banke Barclays traži kupce za istaknutu cenu za svoj udeo od milijardu dolara u naftovodu koji je ukupno procenjen na tri milijarde dolara, saznaje **Platts** iz upućenog izvora. Anglo-holandska kompanija namerava da sredstva uloži u profitabilnije poslove.

MOSKVA – Ministar privrednog razvoja Rusije najavio je za ovu godinu prodaju 19% od državnog udela u naftnoj kompaniji Rosnjeft, kao i u još nekim od ključnih nacionalnih preduzeća poput Komercijalne luke Novorosijsk, Aeroflota, državne železnice i dr. Aleksej Uljukajev je rekao u utorak za **Interfax** da tome idu u prilog bolje prilike na robnim berzama, praćene rastućim interesom za investiranja u akcije kompanija. Iz Federalne agencije za rukovođenje državnom imovnom je rečeno da se ova institucija slaže da privatizaciju treba ubrzati, uz napomenu da za sada nije doneta zvanična odluka. Izvor iz Agencije je rekao Interfaxu da „na primer ne postoje odobreni planovi za privatizaciju 19% udela u Rosnjeftu ove godine“.

MINSK - Prema odluci beloruske vlade, od 1. februara poskupljuje tranzit nafte preko te zemlje u proseku za 8,3 - 8,9%. Tako će naknada za tranzit nafte preko najvećih međunarodnih transportnih pravaca i naftovoda Družba na smeru Uneča - Adamovo za Nemačku i Poljsku porasti na 4,54 EUR/t. Na smeru Uneča - Brody, tj. prema Mađarskoj, Češkoj, Slovačkoj, Ukrajini kao i Bosni i Hercegovini, porašće na 1,95 EUR/t, a na smeru Nevel - Polock - Visokoje, kojim naftu uvoze Nemačka, Češka, Slovačka, Poljska, Mađarska i Ukrajina, tranzitna naknada je podignuta na 0,57 EUR/t, javlja ruski portal **Oil and Gas Eurasia**

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

MOSKVA – Lukoil očekuje da na već jesen dostigne proizvodnju od 400.000 barela nafte na dan iz svog iračkog polja West Qurna-2, dok inicijalno planira da u aprilu-maju iz njega crpi dnevno 120.000 barela, rekao je u utorak čelik kompanije Vagit Alekperov. Otvaranje proizvodnje iz iračkog polja sa rezervoarom od oko 14 milijardi barela nafte, planira se za kraj marta, ili početak aprila, čime će Lukoil više nego udvostručiti svoju proizvodnju van Rusije. Proizvodnja iz West Qurna-1 na vrhuncu treba da dostigne 1,2 miliona barela na dan, rekao je Alekperov, ne precizirajući kada se to očekuje. **Reuters**

BEČ - Austrijska grupacija OMV objavila je u sredu pad proizvodnje od 8% na godišnjem nivou u 4. kvartalu 2013 (4Q13) – na 277 hiljada barela ekvivalenta nafte na dan (ben/d), ali i potvrdila da u 2014. godini planira povećanje na mogućih 320 do 340 hiljada ben/d, javlja **Dow Jones**. Te prognoze bazira na planovima povećanja proizvodnje u Libiji i početka eksploatacije iz polja u Severnom moru. OMV-ov indikator rafinerijske marže u 4Q13 ostao je na istorijskom minimumu od 1,16\$ za barel, u odnosu na 4,03\$ koliko je sektor prerade zarađivao pre godinu dana po barelu.

ATINA – Grčka će uskoro pozvati inostrane investitore u poslove istraživanja nafte i gasa u njenim zapadnim i južnim vodama, posle obavljenih seizmičkih snimanja koji pokazuju zanimljive rezultate, prenosi **Reuters**. Podaci koje je prikupila norveška firma Petroleum Geo-Services (PGS) biće dostupni zainteresovanim kompanijama u februaru, saopštio je u utorak ministarstvo energije Grčke. Ta zemlja skoro sve potrebe za naftom i gasom podmiruje iz uvoza, a samo za mazut za termoelektrane koje proizvode struju za desetine grčkih ostrva godišnje izdvaja oko milijardu evra.

PRIRODNI GAS

BRISSEL - Grčki premijer Antonis Samaras zatražio je u utorak prilikom susreta s ruskim predsednikom Vladimirom Putinom u Briselu niže cene ruskog prirodnog gasa za njegovu zemlju, prenosi agencija ANSA i dodaje da je Atina naredila domaćoj gasnoj kompaniji DEPA da u pregovorima s ruskim Gaspromom odbije svaki predlog cene ispod 400 dolara za 1.000 kubika. Kako je grčkim novinarima posle susreta rečeno iz visokog grčkog diplomatskog izvora, Putin nije obećao sniženje. Samaras je naveo da Grčka ne može da plaća gas 30% skuplje od evropskog proseka. **ANSA**

VILNIJUS – Akcionari litvanske gasne kompanije Lietuvos Dujos glasali su u četvrtak za otvaranje arbitraže protiv Gasproma, „radi smanjenja previsokih cena gasa“ koji kupuju od ruske kompanije. Kako prenosi agencija **RAPSI**, obraćanje arbitraži je posledica nemogućnosti dogovora sniženja cene pregovorima. Nije objavljeno po kojoj ceni Gasprom prodaje gas kompaniji Lietuvos Dujos, gde inače ima suvlasnički udeo od 37,1%, ali iz vlade u Viljnusu navode da je tarifa „osetno veća“ od cene za susedne Letoniju i Estoniju, kao i za Nemačku.

BEČ – Rasprava Evropske unije sa Gaspromom ne utiče na razgovore OMV-a sa ruskom kompanijom oko međusobnih dugoročnih ugovora, rečeno je u sredu agenciji **Reuters** iz austrijske kompanije. OMV je u decembru postigao privremeni dogovor sa Gaspromom o prilagođavanju ugovorenih cena gasa, indeksiranih za naftu, kako bi više odrazile sadašnje nivoe cena na slobodnom tržištu. “Sada pregovaramo o trajnijem rešenju, a ja ne verujem da je to u senci EU rasprava”, kaže čelnik OMV-ovog odeljenja za gas i električnu energiju Hans Peter Floren .

AMSTERDAM – Ugradnja prvih cevi u deonicu gasovoda Južni tok koja ide ispod Crnog mora počće na jesen ove godine, saopšteno je u sredu iz kompanije South Stream Transport B.V, sa sedištem u Amsterdamu, kojoj je poveren posao izgradnje te sekcije. Kompanija

je sa tri firme ugovorila isporuku preko 75.000 čeličnih cevi za prvu od četiri podmorske linije Južnog toka, svaka dužine po 931 kilometar. Vrednost ovih ugovora je oko milijardu evra, navodi se u saopštenju. Podmorska deonica gasovoda ide od ruskog grada Anapa, preko turske ekskluzivne ekonomske zone, do Varne u Bugarskoj.

Securing Europe's Energy Supply

The South Stream Offshore Pipeline through the Black Sea aims to secure Europe's energy supply in a reliable and sustainable way.

[Learn more ▶](#)

Varna Landfall Anapa Landfall

South Stream Offshore by Numbers

931 km

News

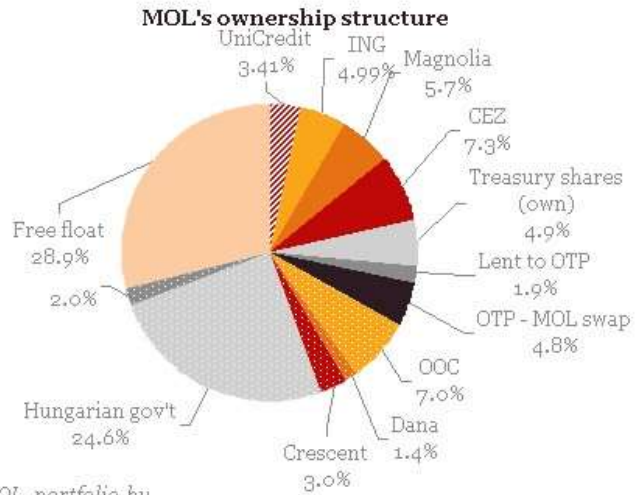
Jan. 29, 2014

South Stream Transport has contracted three pipe mills to supply over 75,000 steel pipes for the first line of the South Stream Offshore Pipeline. Europe from Germany...

[Read more](#)

BUDIMPEŠTA – Češka energetska grupa ČEZ najavila je u utorak izdavanje paketa konvertibilnih obveznica od oko 470 miliona evra, zamenjivih za njegovih 7,68 miliona akcija u kompaniji MOL. Obveznice bi trebalo da izda 4. februara sa dospećem 2017. ČEZ je 2008. godine kupio paket od 7% akcija mađarske naftne kompanije. Inicijalna cena akcije MOL-a određena je na iznos od 61,25 evra, i predstavlja premiju od 35%. Kupci obveznica imaće pravo zamene hartija od vrednosti za akcije MOL-a od januara

Source: MOL, portfolio.hu

2017., uz pravo emitenta da izabere da isplati ekvivalentan iznos u gotovini za sve, ili za deo akcija. Informacija dolazi posle isticanja roka, 23. januara, do kada je MOL imao, a nije iskoristio, opciju otkupa svojih akcija od ČEZ-a **Portfolio.hu**

ZAGREB – Ukoliko do proleća ne postigne rešenje u sporu oko Ine, MOL ide na prodaju svog udela od 49,1% u hrvatskoj naftnoj kompaniji, piše 27. januara **Večernji list** ne objavljujući od koga je saznao o navodnom internom dogovoru postignutom u mađarskoj kompaniji. List navodi da su Mađari vrlo nezadovoljni sporim tempom pregovora i žele da ga ubrzaju na jednom nedeljno.

**СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.**

SRBIJAGAS

**НОВА ЕНЕРГИЈА
СРБИЈЕ**

JP "SRBIJAGAS", Novi Sad
 Narodni fronta 12, Novi Sad, Srbija, 21000
 TEL: +381 21 481 1549 / +381 21 481 2703 / ФАКС: +381 21 481 1303
 www.srbijagas.com

ZAGREB – Konsultant vlade Hrvatske u pregovorima sa MOL-om Jasminko Umičević procenjuje za *Jutarnji list* da je naftna kompanija Ina izgubila više od pola milijarde kuna u pet godina od kako je vodi isključivo mađarski partner, jer bi za toliko bila veća njena dobit da je MOL u nju ulagao. Ujedno vlasnik konsultantske firme Oil and Gas Consultants navodi da je MOL dve godine pre sklapanja ugovora o preuzimanju upravljačkih prava nad Inom, 2007., utrošio 800 miliona dolara u kupovinu rafinerije u Mantovi u Italiji koja je tada bila nešto bolja od sisačke. „Da su tada kao Inin partner taj novac usmerili u hrvatske rafinerije, danas bi imali tržište koje su izgubili i nikada im Rusi u Bosanskom Brodu ne bi bili konkurenti jer ne bi kupovali tamošnju rafineriju, a interesi hrvatske države bili bi ispunjeni“.

Jasminko Umičević za Jutarnji list

'Ina je zbog MOL-a oštećena za više od 500 mil. kuna'

ZAGREB - Ruska naftna kompanija Lukoil otvorila je u sredu u zagrebačkoj Dubravi 48. benzinsku stanicu u Hrvatskoj. Nikolaj Ivčikov, direktor Lukoila Hrvatska, rekao je na svečanosti da je reč o greenfield investiciji vrednoj oko dva miliona evra. *Poslovni dnevnik*

ZAGREB - Firma IHS Global Limited sprovede tender za koncesije za istraživanje i eksploataciju gasa i nafte na hrvatskoj strani Jadrana, javlja u sredu *Jutarnji list*. Britanska konsultantska firma pobedila je na konkursu koji je krajem prošle godine raspisalo ministarstvo privrede, cena ponude s PDV-om je nešto manja od 5,5 miliona kuna.

LJUBLJANA – Slovenačko podmorje krije određene količine prirodnog gasa, ali nafte nema u komercijalno isplativim količinama, pokazalo je istraživanje koje je od prošle godine na području od Istre do reke Po u Italiji

radila ekspedicija italijanskog broda OGS Explora, prenosi *Delo*. List u utorak citira profesora prirodno-tehničkog fakulteta u Ljubljani Marka Vrabeca da prvi rezultati seizmičkog istraživanja pokazuju da nafte nema, ali je otkriveno više izvora gasa metana i tople termalne vode. On navodi da je jasno da prostor severnog Jadrana ipak nije onako bogat gasom i naftom, kako to novija istraživanja pripisuju prostoru južnije od Piranskog zaliva.

BUKUREŠT – Podfirma mađarskog MOL-a u Rumuniji, Panfora Oil & Gas, saopštila je u utorak da je lokalnoj firmi Prospectiuni poverila poslove površinskog seizmičkog merenja u zapadnoj Rumuniji, posebno u perimetru EX-6 Kurtiči, u sklopu istraživanja konvencionalnih izvora nafte i gasa. Panfora navodi da je spremna da ponudi pravednu kompenzaciju vlasnicima zemlje gde se utvrde potencijalna ležišta ugljovodonika. Merenja čitavog područja površine 561 km² uz pomoć senzora i kablova, kao i vibracione opreme, će trajati šest do sedam meseci, ili par dana po zemljovlasniku. ***Business Review Romania***

